

Kmečka trgovina

Sprememba, ki bo vplivala tudi na kmečki trg

Kakor poročajo časopisi, je v naši sosedni državi Nemčiji prevzel posle Narodne banke gospodarski minister dr. Walter Funk, a v anglosaškem svetu dobro zapisani in gospodarsko sposobni dr. Schacht je moral iti. S to spremembo preide Reichsbanka popolnoma pod nemško gospodarsko ministrstvo. To pa znači, da bo v bodoče imela nemška marka še manjšo stalnost kot doslej, radi česar si bodo naši izvozniki zelo premislili, preden se bodo spustili v trgovske stike z nemškimi trgovci, saj so že doslej radi nestalnosti marke in velikih naših terjatev v Nemčiji (dolguje nam okrog dva milijardi dinarjev) imeli občutno zgubo. Radi tega se nam obeta nestalnost cen kmetijskim pridelkom, posebno onih, ki se v večji meri izvažajo v Nemčijo.

Z nestalnostjo nemške marke naj računajo radi gornjih dejstev tudi naši sezonski delavci, ki nameravajo na sezonsko delo v Nemčijo, kajti zaslužek bo radi gornjih dejstev nestalen kljub trdemu delu. Radi tega si naj sezonski delavci dobro premislijo, preden se podajo na delo v Nemčijo in naj preveč ne silijo v tujino, saj se bo tudi pri nas začelo z delom na veliko in bo zaslužka v večji meri tudi doma; saj bo n. pr. samo mariborski cestni odbor izdal za nove ceste okrog sedem milijonov dinarjev, poleg tega bo pa še država primaknila znatne zneske.

Akcija za povzdigo cen mleka

Že dolgo se po naših gospodarskih organizacijah in zborovanjih vrši debata, kako dvigniti cene mleka. Sedaj se je v to borbo spustila tudi Kmetijska zbornica, ki je na sestanku 26. januarja z dobavitelji mleka sklenila, da se v Ljubljani in okolici mleko ne sme prodajati ceneje kot 2.25 din liter. Ta cena mleku je za Ljubljano enotna in končno veljavna. Želeti je, da se te vrste sporazum in predpis enotnih cen mleku izvede še po ostalih predelih Slovenije, kajti mleko bo še kljub temu najcenejše hranilo.

Cene goveje živine

Voli. V Mariboru so bili debeli voli po 4—5 din, poldebili pa 3.50—4.25 din, plemenski so pa dosegli celo 5.50 din za kg žive vage, kar je pojav bližnjega spomladanskega dela, ko se plemenski delovni voli rabijo. Na sejmu v Ptujju so se prodajali voli povprečno po 3.50—4.50 din. Tudi prvovrstni voli na tem sejmu niso dosegli 5 din za kg žive vage. Na živinskem sejmu v Krki in v okraju Litija so pa debeli voli dosegli 5.25 din, poldebili in plemenski voli pa 4.50 din. Najdražje so se prodajali debeli voli v Kranju na Gorenjskem, kjer so dosegli 6 din za kg. Pa tudi poldebili voli so na tem sejmu dosegli 5.50 din kg.

Biki so na sejmu v Mariboru dosegli 4.50 din za kg žive vage.

Krave. Plemenske in klavne so na sejmu v Mariboru dosegle 4.50 din, molzne pa celo 4.75, klobasnice pa 3 din za kg. Na sejmu v Ptujju se pa cena krav ni dvignila nad 4 din za kg. Cena kravam v Krki, Litiji je bila ista kot na sejmu v Mariboru, pač pa je bila cena kravam zelo visoka na sejmu v Kranju, kjer je dosegla 5.50 din. Sploh pa na tem sejmu ni padla cena tudi za najslabše krave izpod 4.50 din za kg žive vage.

Telice in mladi junčki so dosegli v Mariboru 4.75 din, v Ptujju 4.50, prav tako tudi v Krki in v okraju Litija; na sejmu v Kranju je pa bila cena za te vrste živali 5.50—6 din.

Teleta so dosegla v Mariboru 6 din, v Krki in v okraju Litija 7 din, v Kranju pa celo 8 din. Sploh cena telet ni padla izpod 5 din.

Svinje

Plemenske. V Mariboru so se prodajali mladi prašiči 5—6 tednov stari po 80—100 din, 7—9 tednov 110—130 din, 3—4 mesece 280—340 din, 5—7 mesecev 350—450 din, 8—10 mesecev 490 do 550 din, eno leto stari 780—1000 din komad. Na sejmu v Ptujju so se prodajali mladi prašiči 6—12 tednov stari po 110—250 din.

Debele svinje so dosegle v Ptujju 8.50 din za kg žive teže, v Kranju pa 10 din.

Pršutarji so dosegli v Ptujju 7.80 din, v Kranju pa 9.50 din. V Mariboru so se povprečno prodajale svinje za zakol po 7—9 din, mrtve pa 9.50 do 11.50 din.

Meso

Govedina ni bila nikjer dražja kot 12 din za kg, edino telečje meso je v Mariboru doseglo

14 din. Izpod 8 din se pa ni nikjer prodajalo niti najslabše vrste goveje meso.

Svinjina je bila v Mariboru 12—14 din, v Ptujju se je dvignila na 16 din, in prav tako tudi v Kranju, kjer se izpod 14 din svinjsko meso sploh ne prodaja.

Slanina je bila v Mariboru po 15 din, v Ptujju po 17 din, v Kranju pa posušena v dimu 22—26. Svinjska mast se je prodajala v Ptujju po 18, v Kranju pa po 19 din.

Ostale vrste mesa: svinjska reberca 10—12 din, ribe 15—16 din kg, zajec 12—14 din kg.

Med

Čisti med se je prodajal v Ptujju po 20 din kg, v Kranju pa 22—24 din.

Kože divjačine

Zajčja koža 7 din komad, srnina 16 din, lisčja 140 din, kuna zlatica 1300 din, kuna belica 600, dihurjeva 100 din, vidrina koža 400 din, jazbečeva 70 din, koža pižmanke 25 din komad.

Vino

Z vinom je križ. Po časopisju beremo, da smo Slovenci veliki pijanci, saj spijemo baje letno 30 milijonov litrov vina. Pridelali smo pa vina lani 39.849.900 litrov, v druge države smo ga izvozili komaj 789.225 litrov, tako da nam ga še vedno ostane 9.060.675 litrov. Če propagiramo, da teh 9 milijonov litrov vina spijemo doma, se nam bo uori ves kulturni svet, izvoziti ga ne moremo, vinogradniki pa pri polnih sodih trpe pomanjkanje na živježu. Ker pa popijemo poleg vina letno še okrog 26 milijonov litrov piva in tri in pol milijona litrov žganja, bi kazalo propagando zasuti tako, da bi gospoda po mestih pila več vina pa manj piva, s čimer bi se uživanje alkoholnih pijač bolj sorazmerno porazdelilo. Ne obstoja torej problem, pitje vina odpravljati, ampak, kako dvigniti domači konzum vin pri premožnejših krogih, da se uživanje alkoholnih pijač primerno porazdeli in primerno vnovči preostali vinski pridelek, ki bi ga vinogradnik iz srca rad prodal.

Cene vinom so precej stalne. V okolici Ptujja se prodaja novo mešano vino pri vinogradnikih po 4.25 do 5 din liter, kvalitetno sortno vino pa po 8 do 10 din.

Vinski sejem v Ljutomeru

Vinarska podružnica v Ljutomeru priredi dne 28. februarja vinski sejem in razstavo vin v dvorani g. Zavratnika v Ljutomeru. Tudi letošnji vinski sejem se bo vršil v običajnem obsegu kot prejšnja leta. Izgleda, da bo dobro založen z dobrimi sortnimi in mešanimi vini, ki bodo en dan pred razstavo ocenjena. Vabijo se vsi vinogradniki iz ljutomerskega, gornjeradganskega in štrigovskega okoliša, da razstavijo svoje vino. Vsi, ki bodo vino razstavili, naj to prijavijo do 23. februarja, vzorce pa pošljejo do 26. februarja, od vsake vrste po tri buteljke. Prijave in vzorce sprejema pisarna občine Ljutomer. Vabijo se tudi kupci in vsi zainteresirani, da se osebnostno prepričajo

Razgovori z našimi naročniki

Kupec ne plača prevzetega lesa. Rubež lesa. A. K. Prodali ste les, katerega bi moral kupec plačati pri prevzemu, česar pa v zvezi ponovnim opominom ne stori, čeprav je les že zdavnaj prevzel. Vprašate, ali bi mu smeli zarubiti les, ki ga ima v Vaši občini, zlasti, ker je nestalnega bivališča. — Vložite čimprej zoper kupca tožbo na plačilo kupnine. Pred pravomočnostjo zadevne sodbe bi zamogli izposlovati rubež dolžnikovega lesa le, ako bi verjetno izkazali, da bi dolžnik sicer obrezuspešil ali znatno otežil izvršbo zaradi izterjave Vaše terjatve, zatajil, odstranil ali odsvojil predmete svoje imovine ali kako drugače razpolagal z njimi.

Odtgnitev (pobotanje) ostanka dolga radi škode po divjačini. Izabela. Vaš upnik je zakupnik lova; divjačina Vam je prizadejala občutno škodo. Vprašate, ali smete upniku odtgniti ostanek Vašega dolga zaradi omenjene škode. — Opozorjamo Vas, da mora oškodovanec povračilo škode po divjačini, ki ne presega 1000 din, zahtevati pismeno ali ustno na zapisnik pri pristojni občini v osmih dneh, od kar je izvedel za škodo, toda najkasneje v šestih mesecih, odkar je škoda nastala. Istočasno mora oškodovanec zaprositi tudi za ocenitev škode. Če oškodovanec ne zahteva od-

Žepne svetilke

izdeluje edino domačo tvornica

IVAN PASPA I SINOVI

Zagreb, Roturaška 69

na vinskem sejmu o dobri kakovosti našega vina. Otvoritev bo ob 9, zaključek ob 20.

Sadje

Sadja (jabolk) sicer ne použijemo doma preveč, vendar tudi na sadnem trgu pri nas ni vse v redu. Ob času sezone so nas v Sloveniji plašili »tetovke«, ki nas bo preplavila, dočim so na jugu tetovko že na drevesu plačevali po 4—5 din kg, kljub temu, da po okusu zaostaja za našimi jabolkami. Sedaj se pa v Tetovu, ki je osrednje sodnega okoliša, plačujejo te vrste jabolka po 12—15 din kg, doseže pa včasih tudi 18 din kg. Mi v Sloveniji v jeseni ne vemo kam z jabolki, na večjih trgih po mestih na jugu države pa sedaj jabolke primanjkuje. Ali ta dejstva ne govore dovolj odločno, da se že vendar enkrat začne z gradnjo velikih sadnih skladišč?!

Jabolka so se v Ptujju prodajala po 4—5 din, gospodarska jabolka pa po 2 din kg. V Kranju so bila jabolka 5—7 din, na trgu v Mariboru 4—6. — Suhe slive so bile 8—12 din, celi orehi 10 din.

Žito in krma

Cena žitu in krmi se ni bistveno spremenila. Kdor ima krmo za prodajo, jo naj sedaj vnovči, kajti proti pomladi bo cena krmi padla, dočim je sedaj precej visoka.

Les

Odsek zavoda za pospeševanje zunanje trgovine poroča, da se v Milanu (Italija) zanimajo za suhe jelove, topolove in bukovne deske za pohištveno industrijo. Tripoli-d'Afrika pa kupuje rezan mehki in trdi les za Libijo.

Ostali produkti

Cena mlečnih izdelkov ter zelenjave se od zadnjega poročila ni spremenila. Tudi cena perutnine je ostala ista. Pri perutnini in trgovini z jajci je pa pričakovati poslabšanja, kajti v glavnem smo perutnino in jajca izvažali v Nemčijo, kamor pa v zadnjem času radi vednega kolebanja marke naši izvozniki neradi pošiljajo blago. Edino purane smo v večji množini prodajali Angležem, ki jih pa tudi kupujejo samo ob času praznikov.

Sejmi

Od 2. do 8. februarja bodo sejmi v sledečih krajih (kjer ni omejitvev radi živinskih bolezni): 3. svinjski v Mariboru; v Kalobju in Gornji Radgoni pa živinski in kramarski. — 4. svinjski v Brezicah, Celju in Trbovljah. — 6. živinski v Ormožu. — 7. bo živinski v Ptujju. — 8. bo svinjski v Celju, Ptujju in Trbovljah.

Škodnine v omenjenem roku, oziroma če opusti zahtevo po ocenitvi, ugasne vsakršna pravica do odškodnine. Zahteve na povračilo škode nad 1000 dinarjev rešujejo redna sodišča. Sodišča razsojajo tudi o zahtevkih na povračilo škode, ako je napravljena na takšnih zakupnih izločenih lastnih loviščih, ki jih njih lastniki oddajo v zakup brez sodelovanja občnega upravnega oblastva prve stopnje, četudi škoda ne presega 1000 din. — Pobotati se morejo le terjatve, ki so že dospele v plačilo. Odškodninska terjatev ne dospe v plačilo preden se je ne uveljavi. Potemtakem smete upniku odtgniti ostanek svojega dolga le, ako ste svojo odškodninsko terjatev pravočasno uveljavili. Za uveljavljenje 1000 din presegajoče škode velja sicer triletni rok, a ocenitev škode bi morali zahtevati še v času, dokler se škoda lahko vidi in oceni.

Prejemanje pokojnine od Pokojninskega zavoda in ponovno opravljanje službe. S. J. Vprašate, ali sme dotičnik, ki prejema pokojnino radi starosti in onemoglosti, vršiti službo naprej, oziroma je ponovno začeti izvrševati. — Razlikovati je pravico do invalidske rente od pravice do starostne rente. Pravico do invalidske rente ima zavarovane ne glede na leta starosti, če postane nesposob-